

Andódy Györgyné

2018 GYÉMÁNT-DÍJAS KÉZMŰVES KOMPACTORA

Dr. Füzesné Hudák Júlia

A Könyvkötők Országos Ipartestülete 2018. április 27–28-án Gyomaendrődön tartotta szakmai találkozóját. A kétnapos rendezvénynek a Határ Győző Városi Könyvtár adott otthont. Az ország minden részéről érkeztek könyvkötők, akik reprezentatív kiállításon mutatták be munkáikat. Beszéltek szakmájuk aktuális kérdéseiről, a szakképzésről, az utánpótlás nehézségeiről.

A találkozó résztvevői látogatást tettek a Gyomai Kner Nyomdában és a Kner Múzeumban, koszorút helyeztek el Kner Izidor és Kner Imre emlékművénel, majd megtekintették az Andódy könyvkötő műhelyt is. A könyvkötő műhely több mint 50 esztendeje működik.

Mórocz Istvánné, a Könyvkötők Országos Ipartestületének elnöke, miután üdvözölte az ország különböző területéről érkezett résztvevőket, és visszatekintett az ipartestületi tevékenység három és fél évtizedes, sok-sok programmal, bemutatókkal, kiállításokkal, beszámolókkal, érdekesítő szakmai beszélgetésekkel tarkított működésére, Andódy Györgynét köszöntötte, és átadta neki a szakma legrangosabb elismerését, a Gyémánt-díjas Kézműves Kompactor kitüntést.

Micsoda óriási múlt és emlék köt össze bennünket, iparosokat, barátokat.

Igazán hálásak lehetünk Feiglné Klárikának, hogy fáradságot nem kímélve megálmodta, és összegyűjtötte, papírra vetette „míves mesterségünk” múltját, jelenét, adózva a régebbi és újabb szaktársaink előtt. Külön köszönjük az akkori vezetőknek, hogy támogatták és kiadhattuk ezt a gazdag kis könyvecskét. Szeretnék idézni egyik oldaláról:

„A könyvkötészet rangját nagyban fokozza, hogy nem egyszerűen használati eszközök készítése a feladat, hanem igen jelentős értékmegőrző művészeti és kultúrtörténeti funkciót is ellát.”

Mi könyvkötők igazán tudjuk, milyen mély mondanivalója van ezeknek a szavaknak. Célnk mindig a hagyományok megőrzése volt, és az ma is.

Tudjuk, hogy a könyvkötészet hihetetlen kreativitást, nyugalmat, szorgalmat, kitartást igényel. Mindennapos kihívásokkal állunk szemben, megküzdünk a ránk szabott feladatokkal.

Nagyon büszkén mondhatom, „nagy mesterek” vannak közöttünk, óriási tettvággyal, szaktudással, kik a saját területükön igen elismert mesteremberek. Igen, kivívtuk magunknak, hogy ezt a szakmát becsüljék, tisztelet övezzék azt, aki ezen a területen maradandóan művészi alkotásokat hoz létre.

Bizonyítják elismeréseik sokasága, hiszen nincs közöttünk olyan mester, aki ne rendelkezne több kitüntető címmel. Iparunk a mai napig virágzik, az eltelt évek megbizonyították, szükség van a munkánkra, a legújabb technológiák sem tudják kiszorítani a régi hagyományok által létrehozott kötési műveleteket.

Tudom, a kézművesipar nem mindig kifizetődő. A sok ráfordított idő nincs arányban a kért anyagiakkal. De mi szeretjük a kihívásokat, és mindent elkövetünk a tetszetős, jól kidolgozott végeredményért, még akkor is, ha nem áll arányban azzal, ahogy felmértük először.

Számunkra mindig az a fontos, hogy megrendelőink elégedetten távozzanak műhelyeinkből. Nagy megelégedettséggel tölt el, hogy tagjaink igen magasán kvalifikált mesterek, kiknek munkái a határokon túlra is szép számmal eljutottak, és bizony jelentős elismeréseket kaptak. Kormányunk az elmúlt két évben elismerten nyilatkozott a szakma kiválóságairól és több tagtársunk vehette át büszkén megérdemelt kitüntető címét.

Ott vagyunk munkáinkkal szinte mindenütt. Hivataloknál, intézményeknél, magánszemélyeknél. Széles skálán mutatjuk be munkáinkon keresztül mesterségünk technikai megoldásait, egyszerű és bonyolult eljárásait. Ha végignézzünk a könyvkötészet különböző módon elkészített darabjain, látjuk, hogy az ötletek milyen gazdag repertoárját lehet felvonultatni egy-egy könyv felöltöztetésén. Óriási lehetőség van a könyvkötő kezében azzal, hogy közvetítsen a jövő nemzedék felé, a hagyományos és új technológia hogyan fér meg együtt, mit lehet ötvözni és remekeket elkészíteni. Hiszen más szakmák is párosulnak ide, a bőr, a fa és az ötvösség.

A félévszázados Andódy könyvkötő műhely jelles képviselője, Andódy Györgyné 2018 májusában a könyvkötők legnagyobb szakmai elismerését, a Gyémánt-díjas Kézműves Kompactor díjat vehette át a Gyomaendrődi rendezvényen.

Andódy György Budapesten született 1945-ben. Édesapja hentes és mészáros, édesanyja könyvkötő volt Békéscsabán, majd a gyomai Kner Nyomdába került. Anyai nagyapja az Első Magyar Betűöntőde betűmetszőjeként kereste kenyerét. Innen ered a nyomdászat iránti érdeklődés, mely végül Andódy Györgyöt is a nyomdai pálya felé terelte. György 1963-ban

lett könyvkötő szakmunkás. A Kner Nyomdában végzett kitűnő bizonyítvánnyal. A mestervizsgát 1966-ban szerezte meg Budapesten. Ezek után 1967-ben lett kisiparos Gyomán. Azóta a vállalkozás folyamatosan működik. Halála után, 2007 óta Andódy Györgyné (Nagy Erzsébet) vezeti a könyvkötészetet a mai napig. Erzsike szintén a Kner Nyomdában szerezte meg a könyvkötő szakmunkás-bizonyítványt, majd 1976-ban mestervizsgázott le. 1970-es esküvőjük óta együtt dolgoztak a könyvkötő műhelyben, nagy szakmai hozzáértéssel, egészen György haláláig. A rendszerváltás után voltak ugyan átmeneti nehézségek, de szakmai felkészültségüknek és kitartásuknak köszönhetően vállalkozásuk ötven év után is sikeres maradt.

Két fiúgyermeküket amint lehetett, folyamatosan bevezették a szakma rejtelmeibe. Kisebbik gyermekük, Norbi is sokszor besegített ugyan a kötetési munkálatokba, de végül is más pályát választott magának. Idősebb gyermekük, István a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után tanulmányait főiskolán folytatta, ahol nyomdai mérnök végzettséget szerzett. Tizenkét évet töltött a Dürer Nyomdában kötetési művezetőként, majd a nyomdaiiparban maradvra jelenleg is a békéscsabai Szent-Györgyi Albert Gimnázium és Szakközépiskola nyomdásztanulóit oktatja. A könyvkötészet mesterségét a mai napig is gyakorolja nap mint nap az iskola tanműhelyében.

Erzsike már nyugdíjas, de továbbra sem tud meglenni a szívéhez nőtt könyvkötő műhely nélkül. Reméli, hogy fián keresztül lesz utánpótlás, aki továbbviszi ezt a Gyomaendrődön és azon kívül is ismert könyvkötő műhelyt. Gyomaendrődön, a Kner Nyomdának köszönhetően, több dinasztia műveli a nyomdászat valamelyik szakágát. Egyik prominens képviselője az Andódy Könyvkötészet.

Köszönöm Erzsikének, hogy a szakmánkat ilyen elhivatottan képviseli, és Istvánnak is, ki maga is könyvkötő nyomdamérnök, így segíti, támogatja, sőt tanítja is a fiatalokat. Merek nagyot álmodni, és remélem, gyermekeit is megfertőzi ezzel a szép szakmával, ahogy ő is ezt választotta.

Hálásak vagyunk, hogy lehetőséget adtak a nyomdálátogatásra és a saját műhelyük bemutatására is. Türelmüket megköszönve kívánom mindenkinek, hogy a papírok és a kiválóan, szépen bekötött könyvek csodálatos világában érezék jól magukat.